

ŽANNA BORMANE

Baltijas Starptautiskā akadēmija
zanna_bormane@yahoo.de

Rīga kā Eiropas kultūras galvaspilsēta latviešu un vācu preses īpašvārdos: sastatāmais aspekts

2014. gadā Rīga kļuvisi par Eiropas kultūras galvaspilsētu. Par daudzveidīgajiem kultūras pasākumiem *Rīga 2014* ietvaros daudz ziņojusi gan Latvijas prese, gan ārzemju mediji. Informējot par notikumiem un pasākumiem, attiecīgajos rakstos tika izmantoti dažādi īpašvārdi. Referātā tiek aplūkots, kādus Rīgas kā Eiropas kultūras galvaspilsētas tēlus veidoja īpašvārdi latviešu un vācu medijos, kas tajos ir kopīgs un īpatnējs. Valodnieku starpā nav vienota uzskata par to, vai īpašvārdiem ir leksiskā nozīme. Taču var apgalvot, ka īpašvārdā iekļauti 3 informācijas tipi: valodas informācija, runas informācija un enciklopēdiskā informācija. Īpašvārda semantikas vispastāvīgākā daļa ir valodas informācija (fonētiskās un gramatiskās īpašvārda īpašības, īpašvārda iekšējā forma, etimoloģiskā nozīme un piederība noteiktai valodai). Runas informācija realizē īpašvārda saistību ar objektu un parāda runātāja attieksmi pret objektu. Enciklopēdiskā informācija ir zināšanu kopums par objektu, kas ir pieejams katram valodas kolektīva loceklim. Pēdējie divi informācijas tipi saistās ar tā sauktajām fona zināšanām (*background knowledge*), kas piemīt noteiktā valodas kolektīva pārstāvjiem. Līdz ar to īpašvārdi akumulē nacionālo specifiku un ir aktuāli sastatāmajos pētījumos kā lingvistiskās pasaules ainas atspoguļojums.